

תפ"ח 57043/09/14 - חדש 13 נגד שמואל דטיאשויי, מדינת ישראל

בית המשפט המחויז בירושלים
לפני כבוד השופט רפי כרמל

23 يونيو 2019

תפ"ח 57043-09-14

המבקשת	חדש 13
נגד	
המשיבים	1. שמואל דטיאשויי (אסיר) 2. מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

החלטה

1. לפני בקשה "חדש 13" והעיתונאים רביב דרוקר, נדב גליק ועידו תמרי (להלן: "המבקשים"), לפרסום מסטר קטיעים מהקלטות שמע (אודיו) מתוך דיוני ההחלטה בתיק.

2. לאחר הגשת הבקשה, הבקשה צומצמה ועתה היא מתייחסת לקטיעים ספציפיים בהם מתפרק הנאשם כלפי עדים, באי כח הצדדים והモותב הדן בתיק. לטענת המבקשים, מדובר בהליך יהודי, בו התייחס בית המשפט בהכרעת הדין להנהלות בוטה וחירגה של הנאשם, התנהלות המתועדת בפרוטוקול המוקלט, ועל כן הפרסום נדרש על מנת להציג לציבור בדרך אונטנית ובلتיא אמצעית בכתבה של תכנית הטלוויזיה "המקור" היבט נוסף של אלימות כנגד נשים שהפכה למכת מדינה, ולהציג את שהתרחש במהלך הדיון הפלילי בבית המשפט לצד הלך רוחו של הנאשם במהלך משפטו. הבקשה מושתתת על עיקרון פומביות הדיון זכות הציבור לדעת, ונטען כי העיתונות משתמשת מתוכת בין זכות הציבור לדעת לבין פומביות הדיון. המבקשים סבורים כי שמיית ההקלטות תאפשר לציבור לשפוט ולהעריך באופן ישיר את הדברים שנאמרו, שלא כמו בדרך של קריית העדות, וכשם שהבירור השיפוטי מבוסס כל יכול על הערכת עדות בדרך של שמעה ישירה, כך יש לאפשר לציבור לגבות עדודה ממשמעו של הטענה, להבדיל מקריאת הפרוטוקולים בלבד. לשיטת המבקשים, דינו של פרוטוקול מוקלט כדיינו של פרוטוקול כתוב. במקרה דנן הדיונים היו פתוחים לציבור וכל מי שהגיע לדין יכול היה לשמוע את העדויות, וכך אין הצדקה למנוע את פרסום ה הקלטות כזאת. עוד נטען כי בנסיבות בהן דין של הנאשם כבר נגמר, אין חשש להטיית משפט. כמו כן, נטען כי לא קיימת פגיעה אפשרית מצדדים שלישיים, שאינם הנאשם, שכן לא ישמע קולם של עדים מהם לא יזוהו.

3. המאשימה מתנגדת לפרסום ה הקלטות וטענת כי עיקרון פומביות הדיון אינו מוחלט, אלא יחסית ובמקרה דנן הוא נסוג מפני זכויות אינטראליים חשובים. לעומת זאת, מסירת ה הקלטות פוגעת מעבר לנדרש בפרטיותם של העדים ועלולה להרטיע נגעי עבירה פוטנציאליים מהגשת תלונה וממתן עדות בבית המשפט, היא עשויה להשפיע גם על אופן ותוכן

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - oz.verdicts.co.il

עדותם, ומילא תגעה באינטראס הציבורי החשוב של מסירת עדות באופן חופשי ואוטנטטי בפרט כshedōber במרקם בהם קיימת חשיפה אישית ורגשית של העד. בעין זה מפנה המאשימה לתוכליות שעמדו בבסיס מסקנותיה של הוועדה לבחינת פתיחת בתי המשפט בישראל תקשורת אלקטרוניונית, בהן נאמר שהחשש המרכז נוצע בכך שהסיקור האלקטרוני יחשוף את ההליך השיפוטי להשפעות חיצונית זרות וישפיע לרעה על אופן התנהלות הדיונים והנהוגות המשתתפים בהם, עיצים פגעה בפרטיותם של עדים, ירתיע עדים ומטלוננים פוטנציאליים מהגשת תלונה ועלול ליצור אוירה של 'קרקס' תקשורתית שנoud בידור הציבור, וכל אלה יפגעו במעמדו של בית המשפט ובאמון הציבור בו. המאשימה טעונה עוד כי ההקלטות של עדויות בבית המשפט נועדו לשמש ככלי עזר לבית המשפט בניהול ההליך השיפוטי ואין מזעדיות לשמש לצורך פרסום ברבים. המאשימה מפנה לסעיף 86ב לחוק בתי המשפט, הקובל כי מקום שהדין הוקלט לבקשת אחד הצדדים בתיק, תיוותר ההקלטה בידי בית המשפט, ולדברי ההסבר בהצעת החוק, בהם נכתב כי ההקלטה של הדיון תישמר בידי בית המשפט במטרה למנוע פגעה אפשרית בצדדים ובעדים שהוקלטו, פגעה שעלולה להיות קשה יותר מפרסום הדברים בפרוטוקול הכתוב. המאשימה טעונה כי במקרה דנן אין בכך בקשה כדי להצדיק פגעה כה קשה בפרטיותם של העדים ובאינטראסים החשובים שצינו לעיל. המאשימה מפנה לבש"פ 7630/16 **מדינת ישראל נ' רביב דרוקר** (2017), שם קבע כב' השופט מוזע, כי הערך המוסף בשימוש בהקלטות אינו בנסיבות הדברים, אלא באפקט הדramatic של השמעת הדברים בקולו של העד עצמו, ומטרה זו ניתנת להשגה בעזרת קריין-שחקן. על כן מבקשת המאשימה לדחות את הבקשה.

4. המשיב 1 לא הגיב לבקשתה. המדינה התנגדה לבקשתה

דין

5. בירית המחדל הנה שפרוטוקול הדיון הוא הדיון המוקלט או המתומל, לפי הענין. אופן ערכתו של פרוטוקול בתקין פלילי מותווה בסימן ג' לפרק ח' של חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד" פ'). סעיף 134(א) מורה לבית המשפט הפלילי לנוהל פרוטוקול כך שיישחרר את כל המתරחש בו והנוגע למשפט, לרבות שאלות והערות בית המשפט. ס"ק (ג) קובע כי בעל הדיון זכאי לקבל עותק של הפרוטוקול. סעיף 135 קובע כי הפרוטוקול ירשם במכשיר הקלהה או באמצעות מכני אחר או בידי עובד של בית משפט. עצם הרישום באמצעות הקלהה אינם הופר את הקלהה לחלק מהפרוטוקול. מדובר בדרך לרישום שנעשה מטעמי נוחות. הקלהה הדיונים ותמלולים מבוצעת על ידי ספק שזכה במכרז, הוא שומר כגבוי על הקלהה ולבית המשפט ולצדדים נמסר רק התמליל. על מנת שקללות הדיונים בתקין תיחסנה כפרוטוקול הדיון אין די בהוראה על עצם ביצוע הקלהה, אלא נדרש חילתה שיפוטית פוזיטיבית המורה כי הקלהות הדיונים בתקין ייחסו לפרוטוקול. לכן, במקרה דנן, אין עסקין בפרוטוקול מוקלט, אלא בהקלטה שאינה מהוות, כשלעצמה, פרוטוקול. יחד עם זאת, אין בכך לומר שבית המשפט אינו רשאי במקרה המתאים להורות על מסירת הקלהה הגלמית גם לאמצעי התקשרות.

6. המבוקשים מבקשים לפרסם קטיעים מהקללות השמע במתירה לכלול בתוכנית הטלוויזיה קטיעי הקלהות בהם נשמע הנשם בקולו שלו. בקשותם נשענת על עקרון פומביות הדיון. עקרון פומביות הדיון הוא עקרון חוקתי יסודי בשיטתנו. הוא מעוגן בס' 3 לחוק יסוד: השפיטה ובס' 68(א) לחוק בתי המשפט. ביסודות עומדות כמה תכליות עיקריות: הזכות הציבור לדעת, חופש הביטוי וחופש העיתונות, והוא תורם לאמון הציבור במערכת המשפט. ניהול דין בתי המשפט

בפומבי מבטיח את תקינות ההליך השיפוטי וסיקורם בתקשרות מאפשר ביקורת ציבורית (ר': ע"פ 10733/08 גולדבלט נ' מדינת ישראל (2011)). עם זאת, עקרון פומביות אינו מוחלט ולעתים יסוג מפני זכויות אינטראיסים חשובים ובכללם, עידוד נפגעי עבירה להגשת תלונה, אינטראס הציבור בעדויות חופשיות ומלאות, הגנת הפרטיות וכבוד האדם של כל המעורבים בהליך השיפוטי ופגיעה בצדיפות הסבירה של עדים ומתדיינים באולמות בת המשפט בערכאות הדיניות לכך שעדותם אינה מוקלטת ואני מצולמת לצרכי שידור ברבים באמצעות התקשרות.

7. כדי התקשרות רשאים לדוח על הציבור על הליכי משפט ועל דיוונים המתנהלים בפני בית משפט, כאשר הכתבים הנוכחים באולמות רשאים, ללא היתר מיוחד, לעורר רישומים ידניים וגם מוקלדים על הנאמר בדיונים לצורך הנקנת דיוחיהם. אך, לתקשרות תפקיד חברתי חשוב בסיקור הליכים משפטיים לשם הגשת זכות הציבור לדעת וזכותו לבקר את פעולות הרשות השופטת ונitin להניח כי לפרסום עדות בקהלו של העד עצמו עשוי להיות ערך נוסף תקשורתי, גם אם אינם מוכר לציבור. כמו כן, פרסום במסגרת תכנית תחקירים בטלוויזיה שתעסוק באלוות כלפי נשים במשפחה יק"ם דין תקשורתי-ציבורי בסוגיה זו יהיה בו כדי להגבר את המודעות לכך. אולם, מבחינת הגשמה של תלויות זכות הציבור לדעת, העלתה נושא אלוות נגד נשים במשפחה לסדר היום הציבורי וביקורת פעולות הרשות השופטת, די בפרסום הפרוטוקול הכתוב. יפים לעניינו הדברים שבאו בש"פ 4430/14 **חדשota 10 (תוכנית מקור)** נ' פלונית (2015): "לרוב הערך המוסף בשימוש בהקלות איננו במחות הדברים אלא באופן הדרמטי של השמעת הדברים בקהלו של העד עצמו. החלופה לכך אינה בהכרח בהקרנת שקופה עם הטקסט אלא כאמור ניתן להשמיע את הדברים בעזרת קריין-שחקן... נקודת המוצא היא שאין דין יותר לפרסום הפרוטוקול הכתוב של עדות דין יותר לפרסום התיעוד הקולי של העדות". בית המשפט העליון גם קבע והציג באותו פסק דין כי "הקלטה של עדויות בבית המשפט אינה מתבצעת לתוכית של הגשת זכות הציבור לדעת, אלא ככלי עזר לבית המשפט (והצדדים) בניהול ההליך השיפוטי". יער כי בש"פ 4430/14 **חדשota 10 (תוכנית מקור)** נ' פלונית (2015), אליו הפנו המבקשים, עוסק בנסיבות שונות מalto שבמקרה דן. שם בית המשפט העליון התר את פרסום הקלטות של המתלוננת, לאחר שזו הסכימה לכך וביקשה להשמיע קולה, וכן מחיקת פרטים מסוימים שלא או של הנאשימים, והכנסת כתובית מלאה לשידור בה צוין כי הפרסום נעשה בהסכמה המתלוננת, באופן המאיין את הפגיעה בפרטיות או בכבוד המתלוננת או הנאשימים.

8. כאמור לעיל יש להוסיף שני אלה: האחד, שכבר אזכיר, האפשרות להשמיע בcoli התקשרות עדות שהוקלטה בין כתלי בית המשפט עלולה להרטיע ואף למנוע מתן עדות מפני עדים שונים, בין היתר מתלוננים/ות בעירות מן, שיחשו כי עדותם, בקולם, בביבים, בהתרגשותם, בפרטיה האינטימיים, תושמע לציבור עצום של אנשים. השני: הנאשם, כפי שפורט בהכרעת הדין, אינו מוצג, ככל הידוע, בשלב זה, וערעור מטעמו הוגש או יוגש (על פי דבריו) ועל כן אין בשלב זה, בנסיבות אלה, כאשר פסק דין אינו חלוט, לאפשר השמעה פומבית דזוקא של התבטאות שבאו מפיו.

אשר-על-כן, הבקשה נדחת.

המציאות תשלח העתקים לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, כי סיון תשע"ט, 23 يونيو 2019, בהעדר הצדדים.

